

ZAPISNIK

sa 74. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, održane 16. oktobra 2014. godine

Sjednica je počela u 11:40 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Zoran Jelić, Veljko Zarubica, Filip Vuković, Damir Šehović, Almer Kalač, Nik Gjeloshaj, Strahinja Bulajić i Milutin Đukanović.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Rešid Adrović, Nebojša Medojević, Srđan Milić i Mladen Bojanić.

Sjednici je, u svojstvu zainteresovanog poslanika, u skladu sa članom 55 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovao poslanik Saša Pešić.

Sjednici su prisustvovala lica pozvana na saslušanje: Vujica Lazović – potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar za informaciono društvo i telekomunikacije, Vladimir Kavarić – ministar ekonomije, Srđan Kovačević – predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore a.d. Nikšić (EPCG) i Stefano Pastori – izvršni direktor EPCG.

Sjednici su prisustvovala i Snežana Šljukić – savjetnica potpredsjednika Vlade i Gordana Božović – asistent izvršnog direktora EPCG.

Sjednici je u svojstvu prevodioca prisustvovala Ivana Zec.

U radu sjednice su, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, po pozivu, učestvovali: Nataša Kovačević – programski koordinator za životnu sredinu NVO “Green home” i Stevo Muk – predsjednik Upravnog odbora NVO “Institut alternativa”.

Imajući u vidu da sjednici u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore prisustvuju predstavnici NVO “Institut alternativa” i NVO „Green home“, dok NVO „MANS“ nije pozvan da prisustvuje sjednici iako je uputila zahtijev Odboru, poslanika Milutina Đukanovića interesovalo je koji su kriterijumi po kojima neke nevladine organizacije mogu da prisustvuju sjednici Odbora.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, naveo je da je 9. oktobra 2014.godine dobio dopis NVO “MANS” za učešće njihovog predstavnika u raspravi na sjednici Odbora. Podsjetio je da je na 75. sjednici održanoj 15. oktobra 2014. godine, u okviru tačke „tekuća pitanja” saopštio koje će nevladine organizacije biti pozvane da prisustvuju. Takođe, podsjetio je da je na 57. sjednici Odbora koja je održana 24. maja 2014. godine, dan pred lokalne izbore u Podgorici i ostalim opštinama, koja je sazvana na inicijativu člana Odbora Srđana Milića a na osnovu dopisa NVO “MANS”, povodom mogućih zloupotreba od strane Montenegro Airlines a.d. Podgorica, članovima Odbora od strane predstavnika NVO „MANS” obećano dostavljanje dokaza o eventualnim zloupotrebama. Podsjetio je da je na 59. sjednici Odbora, održanoj 6. juna 2014. godine konstatovano da, uprkos obećanju, nije dostavljen pomenuti dokument. Takođe, imajući u vidu da do današnje sjednice nije dostavljen navedeni dokument koje potkrepljuje tvrdnje navedene nevladine organizacije, predsjednik Odbora je bio mišljenja da su Odbor i cjelokupna javnost grubo obmanuti i da NVO “MANS” nema kredibilitet da učestvuje u radu ovog radnog tijela.

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Na sjednici je održano

KONTROLNO SASLUŠANJE

potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, dr Vujice Lazovića, ministra ekonomije, dr Vladimira Kavarića, predsjednika Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, Srđana Kovačevića i izvršnog direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, Stefana Pastorija, povodom realizacije ugovora između Vlade Crne Gore i kompanije A2A

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović podsjetio je da u skladu sa članom 75 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore Odbor donosi Odluku o kontrolnom saslušanju većinom glasova ukupnog broja članova i da je istu donio 3. oktobra 2014. godine. Odbor je donio Odluku na inicijativu poslanika Strahinje Bulajića, imajući u vidu da krajem godine ističe Ugovor između Vlade Crne Gore i kompanije A2A sklopljen 3. septembra 2009. godine i da su se stekli uslovi da Skupština Crne Gore, vršeći svoju kontrolnu funkciju, bude informisana o efektima realizacije ovog Ugovora i njegove dalje sudbine sa aspekta zaštite interesa Crne Gore.

Nakon što su pozvana lica iznijela svoje stavove o realizaciji Ugovora između Vlade Crne Gore i kompanije A2A, svoje viđenje situacije iznijeli su i pozvani gosti, predstavnici NVO "Green home" i NVO "Institut alternativa", a nakon toga je vođena rasprava u formi pitanja poslanika i odgovora pozvanih lica.

U raspravi su učestvovali: Strahinja Bulajić, Zoran Jelić, Milutin Đukanović, Damir Šehović, Aleksandar Damjanović, Nik Gjeloshaj i Filip Vuković.

Iznijeti stavovi, postavljena pitanja i dobijeni odgovori, hronološki su navedeni u izvještaju, koji se u skladu sa članom 77 stav 2 Poslovnika, dostavlja Skupštini Crne Gore .

I Z V J E Š T A J

Odbor je u skladu sa članom 75 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore donio Odluku o kontrolnom saslušanju, većinom glasova ukupnog broja članova, 3. oktobra 2014. godine. Odluka je donijeta na inicijativu poslanika Strahinje Bulajića, s obrazloženjem da, krajem godine ističe ugovor između Vlade Crne Gore i kompanije A2A koji je sklopljen 3. septembra 2009. godine i da su se stekli uslovi da Skupština Crne Gore, vršeći svoju kontrolnu funkciju, bude informisana o efektima realizacije ovog ugovora i njegove dalje sudbine sa aspekta zaštite interesa Crne Gore.

Odboru su se prvo obratila lica pozvana na saslušanje, potpredsjednik Vlade, ministar ekonomije i predstavnici EPCG i obavijeste članove o realizaciji ugovora i budućim planovima, a nakon njih i predstavnici NVO sektora, koji su sa svog aspekta, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, iskazali stavove o navedenoj temi.

I Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Vujica Lazović, podsjetio je da je Vlada u septembru 2009. godine po završenom međunarodnom tenderu sklopila ugovor sa italijanskom kompanijom A2A što je obuhvatalo četiri ugovora: ugovor o kupoprodaji akcija, ugovor o uknjiženju akcija, akcionarski ugovor i ugovor o upravljanju. Naveo je da se glavna rasprava koncentriše na ugovor o upravljanju a sva četiri ugovora su međusobno povezana i

predstavljaju jedinstvenu cjelinu. Konstatovao je da je u 2009. godini Crna Gora imala najjači „udar“ ekonomske i finansijske krize i da je zahvaljujući ovom aranžmanu imala direktan priliv od oko 430 mil € koji je mnogo značio za stabilizaciju crnogorske ekonomije. Naveo je da je značajno bilo što je partner kompanija iz Evropske unije i što je ta kompanija ohrabrila sve potencijalne investitore da mogu ulagati u Crnu Goru. Takođe, istakao je da se Vlada Crne Gore kroz sva četiri ugovora maksimalno zalagala da zaštiti državne interese i da je vrijeme pokazalo da je to dobro urađeno, naročito u dijelu formulacije koja se odnosila na činjenicu da u slučaju da italijanska kompanija A2A ne dobije dovoljan broj poena po osnovu realizacije operativnih i investicionih indikatora nema pravo na kupovinu dodatnih akcija kako bi dostigla većinski paket akcija u Elektroprivredi Crne Gore ad Nikšić (EPCG). Naveo je da je 2010. godine postojala inicijativa od strane A2A da se promjene početne i ciljane vrijednosti indikatora što je pravdano činjenicom da su mjerenja pokazala da su početne vrijednosti drugačije, a što se tiče ciljanih vrijednosti, argumentacija se odnosila na značajno smanjenje cijena električne energije i da je došlo do sklapanja ugovora sa Kombinatom aluminijuma ad Podgorica (KAP), koji nije bio na tržišnim osnovama. Ukazao je da je Vlada prihvatila predlog preciziranja metodologije indikatora, ali i da ista nije verifikovana zbog uslova A2A da se promjene početne i ciljane vrijednosti indikatora jer bi se moralo ući u proceduru sklapanja aneksa ugovora. Naveo je da je 2011. godine na inicijativu A2A usaglašen Memorandum o razumjevanju kojim se A2A odriče prava da stekne većinski paket akcija EPCG i navedeni Memorandum je potpisan, dok ankes ugovora koji je trebao da proistekne iz navedenog memoranduma nije potpisan jer A2A nije htjela to da uradi iz, Vladi, nepoznatih razloga. U skladu sa Ugovorom o upravljanju predviđeno je da 45 dana po isteku ugovora, A2A je obavezna da dostavi izvještaj o ispunjenosti indikatora Vladi Crne Gore što će pomoći da se donese odluka o daljem aranžmanu. Konstatovao je da se očekivana predviđanja nijesu ostvarila ali da se EPCG danas nalazi u boljoj poziciji nego u trenutku ulaska u partnerstvo sa A2A sto se može potkrijepiti slijedećim podacima: investirano je ukupno 75 mil €, ukupan profit za 2014. godinu se očekuje u iznosu od oko 30 mil € za razliku od 2009. godine kada je profit bio 4 mil €, smanjenje distributivnih gubitaka sa 22% iz 2009. godine na 16,6% koji se očekuju 2014. godine, stepen naplate u 2014. godini se očekuje 99% a bio je 91,5% u godini dokapitalizacije i djelimične privatizacije. Istakao je da kompanija ima preko 150 mil € na svojim računima što predstavlja dobru bazu za investiranje dok su plate zaposlenih u periodu 2009-2014. godine u prosjeku veće za 5%. Saopštio je da je Vlada Crne Gore početkom februara tekuće godine počela pregovore sa menadžmetnom italijanske kompanije, da je njihova inicijativa bila da se razmotri status postojećeg ugovora i da se počne razgovarati o odnosu Vlade i A2A po isteku ugovora o upravljanju a što je prihvaćeno, uvažavajući partnerski odnos i zato što je A2A vlasnik 41,7% akcija u EPCG, što akcionarima sa tolikim brojem akcija daje određena prava u participaciji u pogledu upravljanja. Istakao je da Vlada insistira na razvojnim projektima, novim energetske obajektima dok A2A insisitira na uspostavljanju funkcionalnog modela EPCG koji će obezbijediti uspješno poslovanje i povrat investivija.

Ministar ekonomije, Vladimir Kavarić, naveo je da treba definisati pravce djelovanja za naredni period imajući u vidu značaj EPCG za energetske sistem ali i za industrijski i socijalni ambijent u Crnoj Gori. Posebno je naglasio uticaj kompanije A2A, ne samo sa aspekta finansijskih performansi, nego i sa aspekta jačanja kredibiliteta EPCG u širem okruženju, kao i njenog pozicioniranja kao firme koja ima

najznačajniju poziciju u Crnoj Gori, kao i sa aspekta prepoznavanja Crne Gore kao zemlje sa dobrim biznis ambijentom. Ocijenio je da je EPCG nakon pet godina poslovanja sa kompanijom A2A bolja firma nego što je bila u momentu privatizacije. Konstatovao je da, kakav god bude budući dogovor sa A2A, EPCG ostaje kompanija u državnom vlasništvu. Konstatovao da između Vlade Crne Gore i kompanije A2A ne postoji mimoilaženje po osnovu osnovnih strateških pravaca i naveo da će Vlada insistirati da se postigne saglasnost oko budućih aktivnosti, o performansama koje treba da budu ostvarene, kao i o investicionim projektima i rokovima u kojima moraju biti realizovani.

Predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, Srđan Kovačević, podsjetio je da je prije pet godina na sjednici Odbora zajedno sa potpredsjednikom Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Vujicom Lazovićem odgovarao na pitanja zašto je učestvovao u potpisivanju „jako štetnog ugovora“ za državu Crnu Goru. Iskazao je mišljenje da navedeni ugovor nije bio loš ni po jednom pitanju za interese Crne Gore.

Izvršni direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, Stefano Pastori, naglasio je da on nije akcionar EPCG, već menadžer kompanije i iskazao spremnost da odgovori na pitanja koja će biti postavljena.

Pozvani učesnici u raspravi iz NVO sektora su, takođe, imali priliku da iznesu stavove o temi saslušanja.

Koordinatorica programa za životnu sredinu NVO „Green home“, Nataša Kovačević, navela je da je ova organizacija zainteresovana za ovu raspravu najviše zbog izgradnje drugog bloka termoelektrane (TE) u Pljevljima, ali i pitanja koja su od javnog interesa. Imajući u vidu da je najavljena gradnja II bloka TE Pljevlja i tvrdnje da će samo oprema koštati oko 300 mil € interesovalo je pod kojim uslovima se pregovara sa A2A u vezi gradnje navedenog bloka i da li će se, ukoliko EPCG bude gradila ovaj objekat, tražiti od Vlade izdavanje garancija. Takođe, interesovala se koliko će koštati troškovi životne sredine i zdravlja građana, nova iskopavanja uglja iz budućih bazena, izgradnja nove deponije, spajanje drugog bloka TE sa rudnikom uglja, da li će gradnja II bloka TE dovesti do pojeftinjenja električne energije za građane, zašto se nije uložilo u smanjenje gubitaka na distributivnoj mreži, kao i zbog čega se odustalo od tendera za izgradnju četiri hidroelektrane na Morači. Ukazala je da je NVO „Green home“ uradila procjenu da će samo troškovi koji se odnose na zaštitu zdravlja iznositi oko 20 mil € godišnje. Imajući u vidu da je A2A u životnu sredinu izdvojila 630 hiljada eura, od čega je 550 hiljada eura naknada za zagađenje vazduha i 80 hiljada eura za unapređenje životne sredine, Kovačević je postavila pitanje gdje su utrošena navedena sredstva i zašto nijesu uložena za sanaciju pljevaljskih napuštenih kopova. Uzimajući u obzir mogućnost da aranžman sa italijanskom kompanijom A2A ne mora biti nastavljen, postavila je pitanje koje se odnosilo na cijenu paketa akcija koji će biti ponuđen Vladi Crne Gore na otkup.

Predsjednik Upravnog odbora NVO „Institut alternativa“, Stevo Muk, istakao je da je interesovanje ove nevladine organizacije za ovu temu bilo vođeno zaštitom javnog interesa i interesa potrošača električne energije a naročito u postupku formiranja cijena električne energije. Bio je mišljenja da prodaja dijela akcija EPCG i ustupanje prava menadžmeta kompaniji A2A ima značajan uticaj na formiranje cijena električne energije. Naveo je da javnosti do sada nije bilo poznato

da li je u prethodnom periodu od strane Vlade Crne Gore, A2A ili EPCG sačinjena analiza o sprovođenju ugovora sa A2A a ako jeste , da li je analiza javna i dostupna Skupštini Crne Gore i javnosti i kakvi i koji su zaključci o uspjesima i neuspjesima o postizanju određenih indikatora. Takođe, interesovalo ga je na koji način i u kojoj mjeri je sprovođenje ugovora sa kompanijom A2A doprinijelo povećanju cijena električne energije i uopšte praksi i politici utvrđivanja cijena i tarifa električne energije, kao i u kojoj mjeri su Vlada Crne Gore i EPCG uticali da, zakonom ustanovljena kao nezavisna, Regulatorna agencija za energetiku (RAE) donosi odluke u prilog interesa EPCG i u vezi sa ispunjavanjem pojedinih indikatora iz ugovora. Interesovalo ga je i da li je Vlada Crne Gore uključivala Regulatornu agenciju za energetiku u proces sklapanja ugovora sa A2A i da li je u novoj fazi pregovora sa A2A i na koji način Vlada usmjerava glasanje i odlučivanje predstavnika državnog kapitala a što može imati naročit značaj u vezi sa višemilionskim konsultantskim ugovorima, ne samo zbog mogućnosti zloupotrebe, nego i zbog toga što se i na ovaj način može posredno plaćati neformalna ili nepoznata cijena ovog aranžmana. Naveo je da je aktuelno pitanje visine sredstava koja su planirana za investicije, kao i pozicija tih sredstava kod poslovnih banaka na čijim se računima nalaze, poslovna politika menadžmenta A2A u smislu racionalizacije troškova zaposlenih, kao i dužničko - povjerilački odnosi između EPCG i javnih ustanova, kao i način na koji se ovi odnosi „teški“ oko 20 mil €, razriješavaju. Takođe, postavio je pitanje da li A2A razmatra mogućnost pokretanja arbitražnog postupka prema Crnoj Gori zbog problema u vezi sa naplatom nenaplaćenog potraživanja u iznosu od 45 mil € a, a koju kroz stečajni postupak KAP-a, navodno, ne može naplatiti.

II Kako bi se raspravila i pojasnila konkretna pitanja i činjenice na sjednici se vodila rasprava u formi definisanoj za kontrolna saslušanja, postavljanja pitanja i dobijanja odgovora. U raspravi su učestvovali poslanici: Strahinja Bulajić, Zoran Jelić, Milutin Đukanović, Damir Šehović, Aleksandar Damjanović, Nik Gjelošhaj i Filip Vuković. Suštinu iznijetih stavova, postavljenih pitanja i dobijenih odgovora u izveštaju se daju hronološkim redom:

Poslanik Strahinja Bulajić, podsjetio je da je on inicijator kontrolnog saslušanja i naveo da su razlozi za održavanje saslušanja sadržani u tome što: je EPCG najveći privredni kolektiv i infrastrukturni sistem u Crnoj Gori u kojem država ima većinsko vlasništvo i čija je djelatnost od javnog interesa; da EPCG koristi koncesiona prava nad vodama kao stečena prava iz prethodnog perioda; da je država kao većinski vlasnik prepustila manjinskom vlasniku menadžersko upravljanje i što postoje indicije da u upravljanju kompanijom postoje određene nepravilnosti i zloupotrebe sa štetnim posljedicama.

Bulajić je naveo da je nakon postupka privatizacije i dokapitalizacije, izabrani kandidat koji je tokom tendera kupio oko 17,5% kapitala od privatizacionih fondova, iako nije imao najpovoljniju cijenu i investicioni program i da je stekao 43,7% kapitala EPCG. Konstatovao je da je kompaniji A2A kao manjinskom vlasniku dato pravo upravljanja koje sada naplaćuje od EPCG, i postavio pitanje podpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Vujici Lazoviću, da li italijanska kompanija ima to pravo ako joj je dato kao „gratis pravo“. Takođe, interesovalo ga je zašto Vlada Crne Gore do sada nije preuzela upravljanje EPCG ako je nakon treće godine bilo izvjesno da menadžment italijanske kompanije A2A ne može dostići traženi broj poena po ugovoru, da li se planira nastavak saradnje sa A2A , i kako se objašnjava činjenica da KAP plaća električnu energiju po mnogo većim cijenama

unaprijed a ranije je napravio dug od preko 60 mil €, i da li su povrijeđeni interesi države Crne Gore dosadašnjom realizacijom ugovora.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Vujica Lazović, naveo je da je italijanska kompanija A2A bila najbolji ponuđač sa ispravnom ponudom. Istakao je da je Vlada Crne Gore dobila ponudu grčkog konzorcijuma Golden Energy i Public Power Corporation koja je bila uslovnog karaktera i podrazumjevala je da dobiju Maoče za izgradnju drugog bloka TE Pljevlja od 500 mW a što nije bilo u predmetu tendera i projektu. Podsjetio je da je prije dokapitalizacije cijena akcija EPCG bila 1,5 € a da je dostignuta cijena od 8,4 € po akciji.

U odnosu na mogućnost raskidanja ugovora o upravljanju na osnovu procjene da se indikatori ne mogu ostvariti u roku od pet godina od strane A2A, Lazović je bio mišljenja da je to rizičan poduhvat koji bi otvorio prostor za eventualnu arbitražu koja može biti složen i dugoročan proces. U odnosu na nastavak saradnje sa A2A konstatovao je da će Vlada Crne Gore tražiti rješenje da omogući što bolje poslovanje EPCG. Kada je u pitanju KAP, Lazović je naveo da se treba osvrnuti na prethodnog vlasnika. Lazović je bio mišljenja da nijesu povrijeđeni interesi Crne Gore zahvaljujući dobrom ugovoru koji je Vlada sačinila.

Poslanik Strahinja Bulajić postavio je pitanje ministru ekonomije zašto je samo mjesec dana prije isteka poslovne godine i tri mjeseca prije isteka četvorogodišnjeg mandata, razriješen prethodni izvršni direktor, Enriko Malerba? Koji su razlozi njegovog razrješenja, koliko je dobio otpremninu prilikom odlaska i po kom osnovu, kao i da li je bio poznat stručni sastav menadžerskog tima koji je poslao A2A u EPCG, jer prema objavljenom CV-u u listu Elektroprivreda, g-din Malerba je došao poslije dugogodišnje prakse u gumarskoj industriji i da li su ljudi bez dana iskustva u energetici bili garancija da će EPCG voditi uspješno.

Ministar ekonomije Vladimir Kavarić odgovorio je da sa stanovišta angažovanja menadžmenta, to je apsolutno pravo A2A da u skladu sa Ugovorom definiše ona personalna rješenja za koja misle da će najbolje doprinijeti realizaciji obaveza koje A2A ima pred sobom. Ukazao je da Vlada ima institucionalnu saradnju u okviru Odbora direktora EPCG i u okviru Skupštine EPCG sa drugim akcionarom (shareholder) i po tom pitanju ukazao da će Vlada biti vrlo zahtjevna po pitanju ispunjenja ciljeva i realizacije obaveza koje A2A treba da ostvari. U odnosu na pitanje koje se odnosi na otpremninu odgovorio je da će, ukoliko je po bilo kom osnovu prekršena pravna regulativa, reagovati preko Odbora direktora ili kroz ono što su institucionalni i pravni lijekovi.

Poslanik Strahinja Bulajić iskazao je stav da Vlada nije htjela da reaguje iako je kao većinski vlasnik imala obavezu. Postavio je pitanja predsjedniku Odbora direktora EPCG, Srđanu Kovačeviću – koliko je bodova prema Ugovoru ostvarila EPCG i da li se time A2A kandidovala da traži od Vlade da postane većinski vlasnik EPCG? Da li je tačno da je A2A tražila promjenu jednog broja indikatora i da li u varijanti, da im se sada uvažavaju sve tražene izmjene, mogu dostići potreban broj poena? Podsjetio je na izjavu g-dina Kovačevića od prije četiri godine – „treba dati šansu A2A da pokažu šta znaju“ i postavio pitanje, šta su pokazali i da li je zadovoljan napravljenim, kao i da li bi opet tražili šansu za iste. Uz pretpostavku, da g-din Kovačević zna da je menadžment EPCG potpisivao kao i da dalje potpisuje ugovore o uslugama, postavio je pitanje šta je preduzeto da se to spriječi, kao i koliko je novca

EPCG platila A2A po tom osnovu, i da li je menadžment do sada dostavljao izvještaje o ostvarenju indikatora?

Predsjednik Odbora direktora EPCG Srđan Kovačević, prije odgovora na pitanja poslanika Bulajića, osvrnuo se na pitanje koje je bilo postavljeno ministru Kavariću u vezi sa bivšim izvršnim direktorom g-dinom Malerbom i ukazao da je tačno da je sa njim bio potpisan ugovor u skladu sa tada važećim Statutom i drugim aktima društva i bilo predviđeno da, u slučaju otkaza ili prestanka ugovora, dobije 24 plate. Njegova plata je bila oko 1700 eura, i izvrena je isplata od nekih 40.000 eura. Odgovorio je da Odbor direktora nije dobijao izvještaje od menadžmenta u vezi sa ostvarenjem indikatora, iako je to nekoliko puta traženo, odnosno svake godine. Naveo je i da je, povodom toga, dosta odmogla činjenica da je 2010. godine, A2A tražio da se promijene određeni indikatori. Pojasnio je i zašto je tražena promjena indikatora podsjetivši da je Ugovor potpisan u septembru 2009. godine, da su početni parametri bili vezani za 2009. godinu, a niko nije mogao da zna kako će se ta godina završiti i da su problemi nastali zbog početne vrijednost nekih indikatora, kao što su: gubici, naplata, ispadi u distributivnoj mreži i td, te da je, razlika na kraju godine, bio osnovni zahtjev A2A zašto treba promijeniti indikatore. Podsjetio je da je 2011. godine Vlada sa A2A potpisala memorandum kojim su bile definisane neke druge osnove i da je tada A2A odustala od većinskog vlasništva, ali su isto tako bili najavljeni drugi indikatori i to je bio uslov zbog kojeg tada nijesu dobijeni izvještaji o indikatorima. Takođe, ukazao je da je 2013. godine dobijen izvještaj o ostvarenju indikatora ali bez brojki i da je vraćen kao nekompletan, kao i da do danas nijesu dobili konačan izvještaj, o čemu je upoznata Vlada. Naveo je da, s obzirom na navedeno, nemaju zvanične brojke ali dosta toga se može naći u drugim izvještajima, kao i da indikatori, uprkos određenim pomjeranjima, nijesu ostvareni na način kako je traženo. Iskazao je stav da menadžment ne može dostići 80 poena (minimalan broj). Takođe je podsjetio da je jedan od indikatora i profit koji se boduje sa 10 poena, značajno narušen zbog odluka Reagulatorne agencije za energetiku (RAE) 2009. i 2011. godine i da je i to jedan od razloga zašto je A2A tražila promjenu indikatora. Ukazao je da, nema govora o tome da je Vlada uticala na RAE. Takođe, naveo je da, ako bi se bodovanje izvršilo po predlogu A2A dobilo bi se, više, nekih 15 poena ali ni tada A2A ne bi mogla dostići 80 poena, prema nezvaničnim informacijama na bazi drugih izvještaja. U odnosu na ugovore o uslugama podsjetio je da je predlog ugovora o uslugama bio na Odboru direktora u oktobru 2010. godine i da ga Odbor nije prihvatio i zatražio je pojašnjenje tog ugovora i formiran je tim na čelu sa g-dinom Buškovićem (tadašnji član Odbora direktora) koji su trebali da analiziraju navedeni ugovor i pojasne šta je suština istog, kao i da ta objašnjenja nijesu dobijena, ali i da je u međuvremenu dobijeno tumačenje Komisije za javne nabavke po kojem je takvo ugovaranje moguće. S obzirom na navedeno, menadžment je to iskoristio i ušao u direktno ugovaranje sa drugom stranom, sa A2A. Naveo je da je do danas menadžment ukupno fakturisao, odnosno A2A je fakturisao, oko 7,5 miliona eura, plaćeno je 4 miliona a 2,5 miliona rezervisano za 2013. godinu (nije plaćeno ni fakturisano). Odbor je, kada je zvanično dobio informaciju o dešavanjima, tražio od interne revizije da napravi kontrolu, na čemu je radila 10 mjeseci, i da je tri puta ovo pitanje bilo na Odboru direktora, te da je nakon toga napravljen izvještaj i dostavljen akcionarima. Takođe, naveo je da Odbor direktora nije verifikovao ove ugovore, iako je po Statutu to bio dužan. U ovom trenutku, ukazao je, da treba sačekati i vidjeti kakve rezultate će A2A napraviti, i dogovoriti se o strateškim ciljevima i menadžmentu koji bi se fokusirao isključivo na EPCG.

Poslanik Strahinja Bulajić, izvršnom direktoru EPCG, Stefanu Pastoriju postavio je sljedeća pitanja: koje investicije je realizovala EPCG u poslednjih pet godina otkada je menadžment u rukama A2A i da li je, kao izvršni direktor, zadovoljan rezultatima za poslednjih pet godina? Da li njegov prvi potez, kada je došao na mjesto izvršnog direktora bio da mu EPCG za privatne potrebe kupi sportski automobil marke audi vrijednosti oko 50.000 eura i da li je donio odluku da mu EPCG kupi i novi auto za poslovne potrebe, iako ima već jedan audi EPCG, u iznosu od oko 110.000 eura? Takođe postavio je pitanje da li je predložio da EPCG rentira 433 automobila i da za te potrebe za četiri godine EPCG izdvoji 13 miliona eura (oko 30.000 eura po automobilu) kao i da li je tačno da je prekršio sporazum sa sindikatom EPCG jer su otpuštena 74 radnika i sada sindikat priprema tužbu protiv EPCG?

Izvršni direktor EPCG, Stefano Pastori, bio je mišljenja, da se u odnosu na investicije moglo uraditi više, i ukazao da se sada razmatraju planirane i izvršene investicije u prethodnom periodu. S obzirom na navedeno iskazo je stav da nije zadovoljan. U odnosu na nabavku automobila za privatne potrebe odgovorio je da je to tačno i da je bio u Crnoj Gori mjesec i po bez automobila. Takođe, odgovorio je da nije tačno da ima namjeru da kupi još jedan automobil, ali i ukazao da u okviru firme imaju automobil koji je prošao više od ½ miliona kilometara i da je za to vozilo potrošeno više hiljada eura za popravke tokom ove godine, te da ima namjeru da taj automobil zamijeni, upravo iz razloga sigurnosti. Nabavka novog automobila izvršiće se putem tendera koji još uvijek nije raspisan.. U odnosu na vozni park EPCG ukazao je da imaju preko 433 automobila (limuzine), starosti oko 13 godina, čije održavanje na godišnjem nivou iznosi oko tri miliona eura, i naveo da su dva razloga, od kojih je prvi - troškovi održavanja, a drugi - da ne moraju 433 automobila zamijeniti sa drugih 433 automobila, zbog kojih je predložio (koliko je u saznanju da se to radi i u drugim firmama sa ovom prirodnom poslovanja) da se iznajmljuju automobili za period od četiri godine i da je to predlog koji je iznešen pred Upravnim odborom i da nije prihvaćen jer to nije bila tačka dnevnog reda ali da i da će za sljedeći odbor pripremiti da to bude tačka dnevnog reda. Ukazao je da će, ukoliko odbor ne odobri iznajmljivanje automobila, biti prinuđen da krene u kupovinu automobila. U odnosu na otkaze u EPCG za 74 radnika primjetio je da taj broj ne odgovara stvarnom stanju i da, koliko zna, nema sudskog procesa sa sindikatom. Obavijestio je Odbor da je, u poslednje vrijeme, 38 ugovora na određeno pretvoreno u ugovore na neodređeno vrijeme.

Poslanik Zoran Jelić, konstatovao je da se često se u javnosti želi saopštiti da uvođenje A2A u EPCG nije bilo transparentno i na zakonu zasnovano, kao i da takva pitanja i ocjene dolaze iz jednog dijela opozicije i nevladinog sektora, zbog čega je potpredsjedniku Vlade, postavio pitanje da li je kompletan proces, počev od javnog tendera do zaključivanja aneksa ugovora i memoranduma bio javan, transparentan i na zakonu zasnovan? Takođe, pitao je , ukoliko dođe do ponovne saradnje sa A2A, šta bi Vlada promijenila u ugovoru i da li će u tom novom ugovoru biti segment koji će se odnositi na strateške interese Crne Gore u dijelu EPCG i u dijelu novih investicija?

Predsjedniku Odbora direktora EPCG Srđanu Kovačeviću postavio je pitanja da li je, po njegovom mišljenju, ugovor sa A2A štetan za Crnu Goru? Koliko je ulazak italijanskog partnera uticao na indikatore poslovanja, prije svega na produktivnost,

ekonomičnost i rentabilnost, u odnosu na prethodni period kada tu nije bio strani partner? Da li očekuje, u budućem periodu, povećanje cijene električne energije i da li je cijena električne energije realna i da li je ulazak A2A uticao na povećanje cijena električne energije?

Izvršnom direktoru EPCG, Stefanu Pastoriju, postavio je pitanje koliko je zadovoljan sa EPCG kao partnerom, kao i poslovnim ambijentom u Crnoj Gori i kako ocjenjuje saradnju sa Vladom Crne Gore.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Vujica Lazović, ukazao je da je proces dokapitalizacije i djelimične prodaje akcija EPCG vođen maksimalno transparentno u skladu sa svim važećim zakonima Crne Gore. Podsjetio je da je prije međunarodnog tendera bila investiciona konferencija na kojoj su bili pozvani svi zainteresovani, sa kojima je kroz raspravu predstavljeno ono što se želi i kakva je naša namjera i td, kao i da je svaki korak dokumentovan, te da je održano preko 50 sjednica tenderske komisije. Takođe, podsjetio je da su saradivali sa respektabilnim savjetnicima, međunarodnog karaktera, koji su svaki detalj, pravno, formalno i suštinski provjeravali i to dokumentovali. Ocjenio je da je odrađen dobar projekat koji je u tom momentu bio izuzetno bitan za Crnu Goru, ali i u dugoročnom pogledu. U odnosu na pitanje šta bi promijenio u ugovoru, iskazao je očekivanje da će se postići jedan akcionarski ugovor sa dodatnim dijelom u pogledu ugovora o upravljanju – mješoviti menadžment, gdje bi bili u prilici da jedni druge kontrolišemo u smislu realizacije zacrtanih ciljeva. Ukazao je da se sada nalazimo u čudnoj situaciji gdje imamo kritiku i napad na menadžment A2A zašto nijesu ostvarili indikatore, a sa druge strane svi želimo da sačuvamo većinsko vlasništvo u EPCG, jer da je ostvario indikatore A2A bi imao pravo na većinski paket akcija, te ukazao da se možda „potajno navijalo“ da se ne ostvare precizirani investicioni operativni indikatori, ali da budu blizu. Između ostalog, podsjetio je da je Skupština Crne Gore u februaru 2012. godine donijela zaključak da se sačuva većinsko vlasništvo u EPCG.

Predsjednik Odbora direktora EPCG Srđan Kovačević, ukazao je da se potvrdilo da ugovor nije bio štetan, već jako dobar i za državu i za EPCG. Naveo je da je A2A prosječno platio akciju 7,2 eura, da je u Crnu Goru ušlo oko 430 miliona eura i da za ovih pet godina nijesu ni jedan euro dividende „izvukli“. U odnosu na indikator poslovanja, naveo je da je investirano ne onoliko koliko bi smo željeli, da je u distribuciji jako puno napravljeno ali sa malim zakašnjenjem (zato su gubici kasno počeli da se smanjuju), da je ukupno u distributivnu mrežu uloženo preko 65 miliona eura, napravljeno devet novih velikih trafostanica. Takođe, naveo je da se moralo mnogo više uraditi u proizvodnji, posebno iz razloga što postoje kvalitetni projekti. Ukazao je ukoliko se pogleda parametar – gubitak u distributivnoj mreži, ove godine se može očekivati smanjenje za 6%, a svaki postotak iznosi oko 1,2 miliona eura; da će naplata ove godine biti na nivou od oko 99% (u okruženju takvog stepena naplate nema); da će profit biti na nivou od oko 30 miliona eura. U vezi sa cijenom električne energije ukazao je da je ista u apsolutnoj nadležnosti Regulatorne agencije za energetiku i da su svi planovi investicija koje EPCG planira da usvaja na dodatnoj provjeri kod regulatora, kao i iskazao očekivanje da, imajući u vidu cijenu električne energije na berzama u Lajpcigu i Mađarskoj, će duže vremena biti na ovom nivou +/- 3%, maksimalno 4%. Takođe, naveo je da u ovom trenutku domaćinstva plaćaju čistu električnu energiju 37 eura po Mwh, a da je na berzi 43 eura, što znači 10-15% ispod tržišne cijene.

Izvršni direktor EPCG, Stefano Pastori, ustvrdio je da nikada nije zadovoljan urađenim. Kada je stigao u Crnu Goru, bio je „uplašen“, iz mnogo razloga : drugačiji način poslovanja, drugačiji zakoni; drugačiji jezik i td, i da je zatekao firmu koju smatra dobrom firmom, sa puno ljudi na visokom profesionalnom nivou i nekoliko ljudi sa nešto manjim vrijednostima. Takođe, naveo je da je bilans pozitivan, ali i da, ukoliko bi se promijenile neke stvari, bilansi bi bili bolji. Iskazao je zabrinutost, kako ubrzati proces mijenjanja stvari u EPCG. U odnosu na radni ambijent ocijenio je da je on pozitivan i da su ljudi koji rade zadovoljni , kao i da je saradnja sa Vladom Crne Gore, sa aspekta menadžera, dobra i da postoji partnerski odnos. Ukoliko se misli samo na A2A pojasnio je da nema nadležnost da govori u ime A2A, ali da misli da je pozitivan, kao i da A2A želi da unovči svoju investiciju i da je cilj da EPCG počne sa distribucijom dividendi svojim članovima, što je jako važno u smislu davanja pozitivnog signala investitoru.

Poslanik Milutin Đukanović, potpredsjedniku Vlade Vujici Lazoviću, postavio je pitaje da li se može konstatovati da je prilikom privatizacije EPCG u potpunosti potvrđena teza da je u Crnoj Gori poznato da u tenderu piše jedno, u ugovoru drugo, a realizacija je nešto treće, odnosno, da realizacija ugovora, koji mora da se napiše na osnovu tendera, nema veze sa tenderom. Takođe, postavio je pitanje otkud ovlašćenje da se nastavi saradnja sa A2A kad je bilo očigledno da A2A ne može da ispuni indikatore, i ukazao da se na taj način pravi prevara prilikom raspisivanja tendera. Iskazao je stav da čim nijesu ispunjeni indikatori, ugovor je trebalo raskinuti i postavio pitanje na osnovu kog dokumenta se i dalje saraduje sa A2A. Naveo je i da je bilo zanimljivo čuti predstavnike A2A i da li je neko iz Vlade Crne Gore njih obmanuo ili prevario kad se potpisivao ugovor, imajući u vidu da je ugovor potpisaan 2009. godine a već 2011. godine konstatovano da to ne može da se realizuje. Takođe naveo je da je potpredsjednik Vlade na današnjoj sjednici priznao da je Vlada željela da prevari A2A, jer je kazao da je potajno ostavljena mogućnost kupovine većinskog paketa akcija a da su potajno nadali da se to neće desiti, i iskazao stav da je to skandal i poruka stranim investitorima bez presedana. Takođe, iskazao je stav da je potvrda priče da je Vlada željela da prevari A2A i to da se Vlada Crne Gore boji arbitraže, jer da nije tako, odnosno da je Vlada u pravu, onda nema bojazni od arbitraže.

Predsjedniku Odbora direktora EPCG Srđanu Kovačeviću, postavio je pitanje koliko je EPCG uplatila u budžet Crne Gore, po osnovu poreza na dobit pravnih lica, u poslednjih nekoliko godina. Interesovalo ga je i zbog čega su svi poslovi išli preko Prve banke i ukazao da u javnosti postoji mišljenje da je EPCG privatizovana da bi se spašavala Prva banka. Takođe, interesovalo ga je zbog čega je EPCG vršila dokapitalizaciju Prve banke i davala joj subordinirani kredit, što ukupno iznosi oko 15 miliona eura kao i kakve koristi od navedenih transfera ima EPCG? Takođe postavio je pitanje, da li je i kada raspisan tender za hardversko-softversku opremu koja treba da prati sistem daljinskog očitavanja ili su se ponovo sklapali ugovori sa ćerka-firmama kompanije A2A.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Vujica Lazović, ukazao je da je nacrt ugovora bio sastavni dio tenderske dokumentacije i da je kompletan proces vođen transparentno. Takođe, naveo je da A2A nije prevarena i da su maksimalno sačuvani interesi Crne Gore. Naveo je da je Vlada poslije tri godine razmatrala situaciju i procijenila da treba nastaviti razgovore sa A2A. Saopštio je da je A2A uvažavan kao partner, ali i činjenicu da, očekujući

finalni izvještaj, nijesu uspjeli da ostvare ono što je očekivano ali i da su zaštićeni državni interesi, te da za buduće aktivnosti treba doći do dogovora.

Predsjednik Odbora direktora EPCG Srđan Kovačević, odgovorio je da, nažalost, EPCG u prethodnih pet godina nije ostvarivala neke profite, i da ako je prošle godine ostvaren profit od 25 miliona eura, zakonska obaveza za porez na dobit pravnih lica je 9%. Na pitanje zašto se poslovanje odvija preko Prve banke, odgovorio je da je EPCG vlasnik 20% Prve banke i da je u ovom periodu preko poslovanja banke na osnovu pasivnih kamata ostvareno preko 17 miliona eura dodatnog prihoda, a kamate su, u prosjeku, bile 30% veće nego što su davale ostale banke, te da je to razlog više zašto se novac drži u toj banci. Takođe, naveo je da EPCG u ovom trenutku ima ispod 30% ukupnih sredstava u Prvoj banci gdje je vlasnik 20% banke. U vezi sa hardversko-softverskom opremom, ukoliko se misli na AMM projekat (projekat daljinskog očitavanja), obavijestio je Odbor da je prvi tender bio prije tri godine i da je postojeće rješenje pobijedilo na tenderu i sada se razmišlja o drugoj fazi, gdje ukoliko se ide EBRD putem, EBRD je dala saglasnost da se oprema nabavi bez tendera. U suprotnom biće raspisan tender, i ukazao da na ovo pitanje detaljniji odgovor može dati menadžment.

Poslanik Milutin Đukanović, precizirao je pitanje i zatražio odgovor na pitanje, kada je raspisan tender za hardversko-softversku opremu koja će da upravlja brojilima na daljinsko očitavanje? U odnosu na porez na dobit – postavio je pitanje da li je dio dobiti koji pripada državi od EPCG, uplaćivan u budžet?

Predsjednik Odbora direktora EPCG Srđan Kovačević, odgovorio je da EPCG nije isplaćivala dividendu zato što ima nagomilani gubitak iz prethodnih godina i naveo da je namjera da se početkom iduće godine održi skupština akcionara na kojoj će se „očistiti“ kapital i firma dovesti u poziciju da može da isplati dividende. U odnosu na tačan datum raspisivanja tendera odgovorio je da ne zna i ukazao na mogućnost da se detaljnije zainteresovani poslanik može informisati, npr. posjetom EPCG-u.

Poslanik Damir Šehović, podsjetio je da je očekivao da je inicijativa poslanika Bulajića, iako tada nije prisustvovao sjednici Odbora, podržana iz razloga što je Odbor cijenio da će se voditi rasprava o strateškim stvarima, odnosno, stvarima vezanim za realizaciju ugovora, ta da današnja rasprava ne ide u tom smjeru i da se određeni detalji koji su tehničke prirode mogu saznati i putem postavljanj poslaničkog pitanja, što je i predviđeno Poslovníkom Skupštine Crne Gore. Ukazao je da je suština u tome da su 3. septembra 2009. godine, potpisana četiri ugovora, a predmet pažnje Odbora bi trebao da bude ugovor o upravljanju i naveo da je taj ugovor, za razliku od prethodnih iskustava sa nekim drugim ugovorima i drugim kompanijama, školski primjer kako treba štiti interese države Crne Gore i iskazao nerazumijevanje zašto ne postoji toliko objektivnog razumijevanja da se nešto tako kaže. Podsjetio je da je država ovim ugovorom dobila oko 430 miliona eura, u EPCG investirano 176 miliona eura, dobit EPCG u 2013. godini je bila oko 26. miliona eura a u 2014. godini se očekuje 30 miliona eura, poboljšane performanse EPCG, a za svo to vrijeme država ništa u EPCG-u nije izgubila već, naprotiv, i dalje je većinski vlasnik i to će i biti. Iskazao je stav da je možda moglo bolje, ali i da je država iz ovog posla itekako profitirala i zaštitila svoj interes, ne dovodeći u bilo kakvu zabludu strateškog partnera, kakav je kompanija A2A. Sa druge strane ukazao je i da je navedeni ugovor školski primjer kako se čuva investitor, odnosno strateški partner. Naveo je i da u ugovoru postoji 20 ciljeva,

odnosno, indikatora preko kojih se mjeri uspjeh i da su oni investicionog i operativnog karaktera, kao i da se država Crna Gora danas nalazi pred dilemom da li prekinuti saradnju po osnovu menadžerskog ugovora i nastaviti strateško partnerstvo na bazi učešća A2A u vlasničkom kapitalu EPCG koje je oko 41% ili će nastaviti saradnju na način na koji to bude definisano novim ugovorom. Istakao je da je skoro izvjesno da navedenih 20 indikatora, od kojih su neki sa različitim ponderima, neće biti ostvareni, prije svega indikator vezan za ukupan profit, gdje je propisan na nivou od 300 miliona eura, gubici na distributivnoj mreži, stepen naplate, ekološki indikatori, takođe, po mišljenju poslanika Šehovića, neće biti realizovani na stepenu na kom su postavljeni i u tom smislu treba otvoriti razgovore sa A2A, i na bazi analize koja treba da da odgovore na pitanje šta dalje, onda će biti jasno šta treba poboljšati u odnosu između države i A2A. Iskazao je, stav da ukoliko analiza pokaže opravdanost nastavka saradnje, istu treba nastaviti sa kompanijom A2A koja je bila tu kada je Crnoj Gori bilo najteže i investirala oko 430 miliona eura i potencirao da preduslovi za to treba da budu: većinsko vlasništvo države u EPCG, preciziranje novih indikatora i metodologija njihovog praćenja na godišnjem nivou, dogovor oko investiciono-strateškog okvira sa posebnim naglaskom na obavezi oko izgradnje drugog bloka TE Pljevlja i izgradnje novih proizvodnih kapaciteta, ograničeno pravo raspolaganja akcijama A2A bez saglasnosti države i da se te akcije ne mogu otuđivati bez vlasništva države i da se uspostavi mješoviti menadžment kako bi unutar sebe imao mehanizam za međusobnu kontrolu u cilju efikasnijeg rada. Iskazao je očekivanje da će kolege iz A2A imati razumijevanje za navedene zahtjeve i da će se postići dogovor.

Izvršnom direktoru EPCG, Stefanu Pastoriju, postavio je pitanje: da li je zadovoljan radom njihovih predstavnika u EPCG i stepenom ostvarenja indikatora kao i šta planira da uradi, ukoliko dođe do potpisivanja novog ugovora?

Stefano Pastori, izvršni direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, složio se sa činjenicom da su gubici na distributivnoj mreži na crnogorskom tržištu visoki i naveo da je potrebno pomenuti podatak da su u 2013. godini gubici bili 18,3% dok se u 2014. godini očekuju u iznosu od 16%. Naveo je da očekuje i nastavak druge faze instaliranja „pametnih brojlara“ i istakao da je u 2014. godini naplata značajno bolja i efikasnija.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, postavio je pitanja potpredsjedniku Vlade, Vujici Lazoviću koja se odnose na rezervni plan Vlade Crne Gore u slučaju da se ne realizuju pregovori sa kompanijom A2A i da li će ukoliko ne dođe do dogovora, Vlada zadržati trenutno stanje ili će razmatrati mogućnost otkupa paketa akcija od italijanske kompanije. Takođe, interesovala ga je tačnost informacija da je jedan od ključnih razloga zašto se ne uplaćuju sredstva za kupovinu KAP-a vezan za aranžman u smislu garantovanja cijene električne energije budućem vlasniku KAP-a.

Vujica Lazović potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, bio je mišljenja da će se pronaći zadovoljavajuće rješenje u pogledu uređivanju budućih odnosa sa kompanijom A2A kao manjinskim vlasnikom. Na mogućnost otkupa paketa akcija A2A Lazović je naveo da Vlada Crne Gore nije još uvijek razmatrala navedeno pitanje i da u ovom momentu to nije generalna politika Vlade. Naveo je da će EPCG voditi računa o KAP-u kao jednom velikom potrošaču što predstavlja dio ukupne poslovne politike o kojoj će menadžment

kompanije voditi računa. Istakao je da je zadatak Vlade Crne Gore da vodi računa da insistiranjem i pritiscima ne ugrozi partnerstvo u narednom periodu.

Ministru ekonomije, Vladimiru Kavariću, **poslanik Aleksandar Damjanović** postavio je pitanja da li je, rješenje konvertovanja poreskog duga EPCG prema budžetu Crne Gore u iznosu od 45 mil € uvećavanjem većinskog paketa akcija Vlade Crne Gore za oko 2%, bilo dobro, kao i da li Ministarstvo ekonomije kao resorno ministarstvo priprema plan subvencija za domaćinstva u stanju socijalne potrebe imajući u vidu da od 1. januara 2015. godine kreće potpuna liberalizacija tržišta električne energije a s tim i mogući rast cijena električne energije.

Ministar ekonomije, Vladimir Kavarić, bio je mišljenja da konvertovanje poreskog duga u akcijski kapital predstavlja dobro rješenje i da je efekat - povećano učešće države u EPCG. U odnosu na subvencije za domaćinstva u stanju socijalne potrebe, Vlada Crne Gore je definisala politiku da električna energija nije socijalna kategorija i istakao da ukoliko se želi proizvesti ekonomsko dobro za njega mora biti plaćena ekonomska cijena. Naveo je da Crna Gora u ovom momentu ima visoke troškove prenosnog sistema i naglasio da ima jako značajnu stratešku investiciju u energetske kabl, što će kada se stavi u funkciju imati isključivo pozitivan uticaj na cijenu električne energije. Naveo je da Vlada pored ekonomske politike vodi i socijalnu politiku i da je najbolja moguća praksa da, onaj ko je u mogućnosti, plaća ekonomsku cijenu a ko nije u mogućnosti, uživa socijalne benifite i naglasio da treba determinisati šta je ekonomska cijena a da oni koje ne mogu to da plate treba da uživaju direktne socijalne subvencije iz budžeta.

Poslanik Aleksandar Damjanović, konstatovao je da je su operativni troškovi EPCG enormno visoki i ukazao da je 2010. godine EPCG ostvarila dobit od 16,5 mil € uprkos padu cijena električne energije dok je 2012. godine ostvarila gubitak 5,6 mil € uprkos rastu cijena električne energije i ukazao da profitna stopa ne može da zavisi od vremenskih prilika. Zatražio je da predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, Srđan Kovačević odgovori: da li je zadovoljan racionalizacijom i uštedama u EPCG, da li je EPCG u prethodnih pet godina trebala da realizuje ozbiljne proizvodne investicione projekte kao i kakav je odnos između EPCG i Crnogorskog elektro-prenosnog sistema (CGES) po pitanju višemilionskih potraživanja koja EPCG ne priznaje.

Predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, Srđan Kovačević naveo je da je EPCG 2010. godine ostvarila rekordnu proizvodnju u iznosu od 4,1Twh što je premašilo prethodnu rekordnu proizvodnju za 30% a proizvodnja HE Piva i HE Perućica je bila takođe rekordna što je dovelo do izuzetno niske cijene električne energije a samim tim i dobiti u iznosu od 16,5 mil €. Imajući u vidu navedeno naveo je i da se 2011. godine nakon smanjenja cijena električne energije od strane regulatora za 10% u prosjeku na distributivnoj mreži EPCG ostvaren negativan rezultat (-65 mil €) jer je proizvodnja bila značajno manja. Kovačević je istakao da je EPCG u stalnom padu broja zaposlenih što je u principu dobro a što se tiče gubitaka i naplate ocjenio je da rješavanje ove problematike ide usporeno ali da se kreće u pozitivnom smjeru. Istakao je da neracionalizaciju u EPCG sada ne plaćaju građani Crne Gore a u odnosu na neinvestiranje bio je mišljenja da je trebalo više investirati u proizvodne projekte. U odnosu na spor između EPCG i

CGES naveo je da je su počeli pregovori, kao i da se teži rješavanju tog problema i da je Vlada Crne Gore iskazala interesovanje za rješavanje istog.

Poslanika Aleksandra Damjanovića interesovao je stav Stefana Pastorija, izvršnog direktora EPCG u pogledu investicionih ulaganja EPCG, posebno onih koja se odnose na izgradnju II bloka TE u Pljevljima sa punom zaštitom životne sredine. Takođe, interesovalo ga je koliko se duguje EPCG od strane fizičkih a koliko od strane pravnih lica i da li postoji poseban plan naplate duga za 20-tak dužnika koji duguju preko 100.000 €. S obzirom da se postojeći nivo duga odražava na poslovanje EPCG poslanik je postavio i pitanje do kada će funkcionisati praksa da se građanima zbog neplaćenih računa, isključuje struja, a tolerišu visoki dugovi pravnih lica. Takođe, interesovalo ga je da li kroz alternativne mjere energetske efikasnosti i gradnju, manjih, obnovljivih izvora energije, Crna Gora smije rizikovati neinvestiranje u velike proizvodne objekte.

Stefano Pastori, izvršni direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, naveo je da ukupna dugovanja prema EPCG iznose oko 190 mil € i to 140 mil € koja se odnose na domaćinstva i 50 mil € koje čine ostali ugovarači. Naveo je da postoje dvije vrste brojlara i da je, od kada su instalirana „pametna brojlara“, olakšano isključenje sa mreže a samim tim i proces naplate. Naveo je da zna da električnu energiju koriste i socijalne grupacije koje nijesu u mogućnosti da plaćaju električnu energiju ali da treba pronaći način da svi plaćaju potrošeno. Ukazao je i da se način na koji se potrošači isključuju sa mreže formira na bazi dva osnovna parametra a to su starost duga i visina duga, kao i da se investicija u II blok TE u Pljevljima mora smatrati strateškom investicijom.

Poslanik Nik Gjeloshaj, konstatovao je da posle niza neuspješnih privatizacija ova privatizacija treba da posluži kao model za buduće privatizacije. Bio je mišljenja da je ugovor o upravljanju u početku nosio određenu vrstu rizika da može biti negativan po državu i pozitivnim ocijenio što je većinski paket akcija ostao u državnom vlasništvu. Poslanika Gjeloshaja je interesovalo sa kojim ovlašćenjima i kojim sredstvima raspolažu italijanski menadžeri kao i da li Upravni odbor EPCG ima mehanizme da zaštiti nedomaćinsko raspolaganje imovinom koja je u većinskom državnom vlasništvu. Takođe, interesovalo ga je da li postoji mogućnost da se produži ugovor o upravljanju sa A2A i da li to znači da Crna Gora nema sposobne menadžere. Negativnim je ocijenio kupovinu automobila za izvršnog direktora EPCG mimo zakonske i tenderske procedure.

Vujica Lazović potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, naveo je da svaki ugovor sa sobom nosi određenu vrstu rizika. Istakao je da je Vladi Crne Gore bilo u interesu da se ostvare planirani indikatori kako bi poslovanje EPCG bilo bolje i da bi imala bolje performanse. Naveo je da nije sporno da u EPCG i van nje postoji dosta stručnih ljudi koji bi mogli biti dobri menadžeri ali da menadžment kompanije A2A nije radio na štetu EPCG nego dijametralno suprotno kao i da bi i njima bilo u interesu da kompanija ostvaruje veći profit i povрати uloženi oko 420 miliona €. Naveo je da Vlada Crne Gore tokom pregovora sa italijanskom kompanijom A2A razmatra i pitanje domaćeg menadžmenta.

Predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore ad Nikšić, Srđan Kovačević, naveo je da Odbor direktora EPCG ima kontrolnu i upravljačku funkciju a svoje odluke donosi na predlog menadžmenta. Istakao je da Odbor

direktora drži pod kontrolom situaciju da menadžmet A2A u danima isteka ugovora može povući poteze koji bi prouzrokovali štetu po Crnu Goru.

Poslanik Filip Vuković, ustvrdio je da interesi građana Crne Gore treba da budu iznad interesa kompanija EPCG i A2A. U odnosu na podatak da EPCG na svojim računima ima 160 mil €, Vuković je bio mišljenja da bi bilo bolje da EPCG ima dug a da su realizovana investiciona ulaganja u proizvodne kapacitete i regulisani mehanizmi za zaštitu životne sredine. Konstatovao je da između EPCG, A2A i resornog ministarstva nijesu regulisani odnosi kako bi se moglo krenuti u investicione projekte. Takođe, ukazao je da je cilj poslovanja EPCG samo sticanje profita i da se ne razmišlja o proizvodnji električne energije iz TE Pljevlja ako se iz okruženja može kupiti jeftina električna energija i povećavati svoj saldo. Naveo je da dobar menadžment svake kompanije treba da razmišlja o investicionim ulaganjima a ne samo o profitu kompanije. Ukazao je da će izgradnja drugog bloka TE Pljevlja koštati mnogo više od pominjanih 300 mil €.

III Na kraju, predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, imajući u vidu značaj teme, ukazao je na potrebu utvrđivanja zaključaka, u skladu sa članom 77 Poslovnika Skupštine Crne Gore, povodom održanog saslušanja.

Za izvjestioca Odbora na Skupštini Crne Gore određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

* * *

Sjednica je završena u 14:50 časova.

Sastavni dio zapisnika čini audio zapis sa sjednice.

Broj: 00-63-7/14-

**SEKRETAR ODBORA
ODBORA**

Nađa Vukićević, s.r.
Damjanović, s.r.

PREDSJEDNIK

mr Aleksandar